

Arvensis

▶ GRANSKAD KUNSKAP FRÅN HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPENS HIR-RÅDGIVARE ◀

4-5.2016
JUNI

Smart kväve

Färre ogräs med halm

"Stoppa renkavlen i tid"

Med komplett guide till

Borgeby
FältDagar

29-30 juni 2016

Samla krafterna när mjölk

Börja direkt. Skriv ner dina mål och beta av viktiga åtgärder efterhand. Samla underlag för bättre koll och fokusera på ett bra grovfoder. Det är produktionsrådgivarnas svar när de tillsammans satt ner sina råd för att möta mjölkkrisen.

Många mjölkföretag känner en stor ekonomisk press. Läget kräver kraftsamling. Vi låter tre rådgivare med tre olika specialområden ge sina bästa råd: Claes Åkerbergs – företagsrådgivning, Annica Hansson - utfodring och Pauliina Jonsson - växtodling, alla vid Växa Sverige.

Stoppa inte huvudet i sanden
Att agera rationellt och ta sig an uppgifterna kring ekonomin är en viktig åtgärd, säger företagsrådgivare Claes Åkerberg.

Vi styrs av våra känslor och det är inte roligt att arbeta med gårdens ekonomi när resultatet är dåligt. Bokslutet kan kännas som en bestraffning och avräkningen som en förolämpning. Då skjuter vi upp dessa viktiga frågor när de är mest angelägna. Att bli mer medveten om detta gör det enklare att agera.

Första åtgärden är att skaffa överblick och samsyn kring företagets ekonomiska situation. Vi fastnar ofta i ovik-

tiga detaljer, undvik detta. Vad är stort, smått, påverkbart och opåverkbart? Sätt pengar på förbättringsmöjligheterna. Tio öre per kilo mjölk eller spannmål här, åtta öre där. Det blir snabbt skillnaden mellan vinst och förlust.

Skaffa koll på situationen

Man måste hitta styrkor och förbättringspotentialer, menar Annica Hansson, utfodringsrådgivare. Vad man själv som företagare ser. Jag hör med lantbrukarna hur de själva upplever sitt företag.

Genom att gå igenom gårdssituationen ringar man förhoppningsvis in de viktigaste och lättaste områdena. Då handlar det om att skaffa fram vissa grundläggande fakta om produktionen.

Gå igenom gårdens kontrollresultat, det visar på besättningsmanagement. Nästa steg är foderanalyserna. Här hittar man ofta utvecklingsmöjligheter. Att management kan förbättras, outnyttjade produktionsgrenar kan utvecklas eller växtodlingen kan möta mjölkproduktionens behov bättre.

Mjölkproduktion är en lång kedja av händelser som hänger ihop från åker till mjölkttank. Ingen produktion blir bättre än den svagaste länken. Också att jämföra sig med andra upplyser ofta om nya potentialer.

Grovfoderkvaliteten avgör

En helt avgörande uppgift för lönsamheten är vad grovfodret kostar att producera, men det är ganska enkelt att ta reda på. Grovfodret utgör cirka 16 procent av kostnaden för att producera mjölk. Vid ett mjölkpris på 3 kronor får grovfodret max kosta 1,60 kronor per kilo ts. Vid 2,50 blir motsvarande grovfoderpris 1,33. Ett bra grovfoder kan få kosta 10 öre utöver detta. Kvaliteten på grovfodret kan vara det som skiljer vinst från förlust. På hundra kor kan den skillnaden lätt göra 100 000 kronor per år.

En stor kostnad för grovfoder är ofta maskinerna. Insikt om det, och att gårdens val av hur man ska skörda påverkar kostnaden för grovfodret, kan kanske leda till mer trimmade beslut. Tänk tanken att ALLT på gården som har med vallskörden att göra betalas av Mjölken. Allt från sådd till vallbrott, allt från gödselkörning till ensilageuttagnings. Hur kan det göras på mest kostnadseffektiva sätt?

Målet sätter strategin

Ett viktigt råd handlar om att sätta mål, något vi ofta har svårt att arbeta med. Den enklaste, och bästa formen av nedskrivna mål är en lista, enkla saker som steg för steg för dig mot målet. Ring ett samtal, kolla ett pris, byt en stängselstolpe osv. Det är saker som skall stå på listan.

Vad som är ett bra grovfoder kan variera, men generellt betalar sig en hög smältbarhet, och därmed ett högt energivärde, väl. Har man till exempel hp-massa kan man sänka ribban något. Även proteinhalten i vallen påverkar kostnaden för foderinköp. Med egen spannmål, hp-massa och/eller majs blir det kostsamt med lägre proteininnehåll i ensilaget.

Foderhygien ett måste

Att vässa gårdens grovfoderodling är nummer ett i en ökad konkurrens, menar Pauliina Jonsson, växtodlingsrådgivare. När vallodlingen fungerar, så är vall det absolut billigaste och bästa fodret.

Ensilageskörden blir därmed den viktigaste händelsen under året. Brister i foderhygien är troligen det mest kostsamma, och här påverkar allt, från väder till täckning. Komplex, men det är också mycket man kan påverka.

Tänk igenom val av vallfrö, insåningsteknik, vallar som ska repareras och köras upp. Kolla över gårdens vallareal. Titta efter gräs som finns, anteckna klöverandel, maskrosor och bedöm vad luckighet beror på. Ta gärna kort med mobilkameran och jämför vallarna!

Rätt strategi för framtiden

Vi måste med öppna ögon se hur marknaden utvecklar sig. Det är nytt för oss med hårdare konkurrens. Gårdagens strategier kommer inte att fungera

priset pressas

Att välja en vallfröblandning med 13 till 17 procent klöver är ett av Pauliinas handfasta råd för vällen. – Klöver ger gratis kväve och ökad smaklighet, större konsumtion och mera mjölk och kräver i gengäld bra pH och bra kalciumtal i jorden, säger Pauliina. Andra åtgärder som snabbt ger pengarna tillbaka är kalkning och att skivmylla flytgödseln en eller två gånger per år. Myllningen syresätter vallsvålen, förbättrar kväveeffektiviten avsevärt och ger pengar tillbaka i form av bättre avkastning.

i denna nya situation. Det finns goda skäl att ha en tro på svensk mjölkproduktion. Vi har en ökande medvetenhet från konsumenterna, goda produktionsförutsättningar och en

skicklig lantbrukarkår. Men framtiden kräver ett mer aktivt strategiarbete för att möta snabbare svängningar. ■

RÅDGIVARNAS FEM PUNKTER

- Diskutera gårdens ekonomi. Ju oftare man tar upp bollen, desto mer kontroll har man över den.
- Gör enkla åtgärdslistor och delegera ansvar och arbetsuppgifter.
- Engagera alla på gården; personal, rådgivare, maskinstation.
- Räkna, uppskatta och väg – ta reda på vad grovfodret kostar. Oftast är det billigast att optimera skördarna närmast gården eftersom transporter kostar.
- Våga glädjas åt olika förbättringar!

Mercedes

Ny robust genetik!

Kom och fira 20 år med oss på Borgeby & Brunnby!

Arvensis ges ut av de oberoende organisationerna HIR Skåne, Hushållningssällskapen Skåne, Skaraborg, Östergötland, Kalmar-Kronoberg-Blekinge, och Växa Sverige.

Arvensis förmedlar granskad och komprimerad kunskap även med internationell utblick. Målgruppen är professionella lantbrukare inom växtodlingsområdet. Våra skribenter är i huvudsak HIR-rådgivare som befinner sig mitt i lantbrukarnas vardag och verklighet.

Redaktion

Borgeby Slottsväg 11,
237 91 Bjärröd
Tel 010-476 20 00
arvensis@hushallningssallskapet.se
www.arvensis.se
e-postadress till redaktion och
annons är fornamn.efternamn@
hushallningssallskapet.se

Gunnel Hansson
Tel 010-476 22 79

Emma Hjelm
Tel 010-476 22 81

Linda af Geijersstam
Tel 0706-15 67 70

Henrik Nätterlund
Tel 019-603 27 13

Artiklarna skrivs i samarbete mellan författaren och redaktionen. Har du synpunkter eller förslag på artiklar hör av dig till redaktionen.

Ansvarig utgivare

Erik Stjerndahl
Tel 010-476 22 01

Annonser

Thomas Linné
Tel 0708-81 66 11

Prenumerera på Arvensis

8 nummer per år för
895 kr/år + moms
Anmäl dig på www.arvensis.se
eller 010-476 20 00

Grafisk form

Graf&Bild AB, Västerås

Tryck

Kepa Tryck AB, Kävlinge

Omslagsfoto:

Emma Hjelm

Utgivningsplan 2016

	Annonsstopp	Utgivn.dag
Nr 4-5	1 jun	20 jun
Nr 6	30 aug	19 sept
Nr 7	11 okt	31 okt
Nr 8	22 nov	12 dec

Vi ses på Borgeby Fältdagar!

Med detta späckade dubbelnummer av facktidningen Arvensis vill vi ge dig underlag vid nya och viktiga beslut. När ogräsen inte bara är besvärliga utan även resistent mot det som varit bästa kemiska lösningen mot dem, måste vi tänka om. Det gäller på senaste tiden renkavle och baldersbrå på vissa platser. Tänka om behöver vi göra även vad gäller ogräsen i höstrapsen. Hur vi finslipar de verktyg vi har när Butisan och Nimbus inte längre är med oss, kan avgöra om vi lyckas eller ej i rapsodlingen.

Guide till mässan i fält

Utöver detta och andra viktiga växtodlingsfrågor vill vi såklart ge dig en guide till en stor begivenhet i Lantbrukssverige – mässan i fält, nämligen Borgeby Fältdagar. Du hittar guldgruvet bland demoodlingar, Gropen och maskindemonstrationer i mitten av tidningen.

Ur innehållet:

- 8 Ogräsen utmanar höstrapsen**
Finslipa verktygen du har
- 10 Höstveteskörden på väg norrut**
Allt bättre läge för Mellansverige
- 12 Baldersbrån står kvar**
Tänk resistensstrategi redan nu
- 14 Renkavle äventyrar odlingen**
Atlantisresistent plantor bekymrar
- 18 Lerhaltskarta till din tjänst**
Utsädes-styrfil efter markdata.se
- 20 Kraftsamla med pressat mjölkpris**
Fokusera på bra grovfoder
- 24 Lagra eller inte lagra**
Raps är intressant för lagring
- 26 Tema Borgeby Fältdagar**
Gropen, odlingar & maskindemo
- 40 Arvensis seminarier**
Förkovra dig på Borgeby Fältdagar
- 42 Manganeffekt med kombisådd**
Minskar brister i det höstsådda
- 44 Smart kväve med gröngödsling**
Även effekt på struktur och ogräs
- 48 Oklar ekonomi i strukturräkning**
Ett försök i Skåne ger mer kunskap

Träffa Arvensis-redaktionen på Borgeby Fältdagar. Du hittar oss vid seminarietälten Axet och Vippan där Arvensis även i år arrangerar seminarierna. Bland annat bjuder tre av våra skribenter på tre korta högaktuella miniseminarier, se mer s 40.

Gunnel Hansson Henrik Nätterlund Linda af Geijersstam Emma Hjelm